

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Івано-Франківський фаховий коледж
Циклова комісія професійної та практичної підготовки
спеціальності «Дизайн»

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ІКОНОГРАФІЇ**

Рівень вищої освіти – фаховий молодший бакалавр

Освітня програма «Дизайн»

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність **022** «Дизайн»

Галузь знань **02** «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
спеціальності «Дизайн»
Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи іконографії
Викладач (і)	Хомин Василь Михайлович
Контактний телефон викладача	0977018160
E-mail викладача	vasil.khomin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://us04web.zoom.us/j/7207555323?pwd=MVZGNWp1alBBUjJzcXcycW9vbStwZz09
Консультації	згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на комплексне опанування студентами практичних та теоретичних знань – передусім закласти теоретичні основи іконопису, ознайомити студентів з основними етапами історії іконопису від його виникнення до сучасного стану, дати теоретичні знання з теорії іконопису; практичне оволодіння техніками та технологією створення ікони, від підготовки основи до закріплення фіксуючого шару та виготовлення окладу для ікони. .

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – отримання студентами спеціальності «Дизайн» теоретичних і практичних навичок у створення витворів сакрального мистецтва, зокрема – іконопису, формування базових компетенцій художника:

- мистецтвознавчої: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміння розкривати особливості їх художньої мови;
- володіння фаховою термінологією;
- художньо-творчої: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та дизайну у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;

- художньо-технологічної: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму, зокрема – при створенні ікони.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності: **Знати:**

- витоки іконопису та фази його становлення;
- різновиди ікони, основні школи та їх локальні особливості;
- теоретичні основи та принципи створення ікони;
- особливості іконописного канону, основи іконографії;
- локальні манери написання ікон в Україні;
- технологію приготування фарб;
- етапи та послідовність ведення роботи.

Вміти:

- використовувати стильові особливості давньоукраїнського живопису (сакрального);
- застосовувати основні прийоми та засоби написання ікон;
- використовувати художні властивості кольору та його закономірності;
- застосовувати властивості творених та листових металів в іконопису.
- користуватися фаховою термінологією у практичній діяльності дизайнера .

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні заняття	90
самостійна робота	30

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	022 Дизайн	4	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
1.Вивчення типів сакральної мурованої і дерев'яної архітектури . Стили, конструктивні особливості християнського храму та його обладнання .		Практичне, 2 год.	2 год.
2.Оформлення словників термінів по сакральному мистецтву .		Практичне, 6 год.	2 год.
3.Інтерєр сакральної споруди та її складові .		Практичне, 6 год.	2 год.
4.Орнаментика храмових розписів .		Практичне, 4 год.	2 год.
5.Український іконостас .Будова традиційного іконостасу, домашній іконостас .		Практичне, 4 год.	2 год.
6. Замальовка іконостасу .		Практичне, 4 год.	2 год.
7. Теми та сюжети українських ікон ..		Практичне, 6 год.	2год.
8.Техніка і технологія іконо малярства. Особливості реставрації пам'яток мистецтва .		Практичне, 2 год.	2 год.
9. Специфіка техніки ікономалювання на склі .		Практичне, 2 год.	2 год.
10.Особливості традиційної станкової ікони .		Практичне, 2 год.	2 год.
11.Центри іконо малювання .		Практичне, 2 год.	2 год.
12.Сучасні майстри-іконописці . Сакральне мистецтво української діаспори .		Практичне, 4 год.	2 год.
13.Робота в матеріалі .Ескізування ікони .		Практичне, 6 год.	2 год.
14. Робота в матеріалі .Підготовка поверхні (основа).		Практичне, 6 год.	
15. Робота в матеріалі .Перенесення малюнку на основу .		Практичне, 4 год.	2 год.
16. Робота в матеріалі .Колірне вирішення .		Практичне, 12 год.	2 год.

17. Творча ікона .		Практичне, 18 год.	
	ЗАГ.:	90	30

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані у закладі освіти
Вимоги до письмових робіт	
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх занять та виконання практичних аудиторних робіт упродовж семестру за 100-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку враховуються навчальні досягнення здобувачів за весь навчальний семестр, набрані бали під час аудиторних практичних завдань та при виконанні домашніх робіт для самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Залік; підсумовуються усі бали отримані за практичні завдання, тести, активну роботу під час семінарських занять, залікова оцінка виставляється автоматом у 100 бальній шкалі.

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Академічна доброчесність: Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється здобувачу за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, самостійну роботу та залікову роботу. При виставленні підсумкового балу обов'язково враховується присутність здобувача на аудиторних заняттях, активність під час практичних занять; недопустимість пропусків.</p> <p>Неформальна освіта: здобувачі, які перебувають за кордоном (з поважних причин) виконують усі завдання за індивідуальним графіком навчання, оцінюються за загальними критеріями</p>
--

8. Рекомендована література

1. Тарасенко О. Молитва іконописця // Укр. культура. – 2000. - № 1. – С.22-
2. Український іконопис XII-XIX ст.: Альбом/Авт.-упоряд. Ю. Литвинець. – Хмельницький: Галерея, К.: Артанія Нова, 2005. - 256 с.
3. Феофан Грек/Великі художники. – К.: ЗАТ «Україна», 2011. – 48 с. С. 191- 196.
4. Розвиток іконопису в Україні. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.myasnikov.net/books/pdf/Ikonopis.pdf>
5. Осадча О. А. "Візантійські традиції в іконописі: богословсько-символічні та формотворчі аспекти" / Монографія. – Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2023. – 266 с.
6. Пархоменко Н. В. "Основи іконографії" / Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – Київ: НАКККіМ, 2021. – 24 с.
7. Оляніна С. В. "Іконографія. Конспект лекцій" / Навчальний посібник для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 58 с.
8. Сивак В. В. "Євхаристійна іконографія в культурно-історичній традиції українців XVII–XVIII ст.: походження та символіка" / Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2023.
9. Бурковська Л. В. "Давні українські ікони. Дослідження іконографічних та стильових перетворень в іконописі XV — XVIII століть" / Монографія. – Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, 2021. – 480 с.

Викладач Василь ХОМИН